

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૩ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૪

જવાબપત્ર - ૪

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૫૦]

૧. નાજા જોગીઆએ મુશ્કેલીના સમયમાં શું કર્યું ?
 (૧) મહારાજ પાસે જઈને પ્રાર્થના (૨) સ્વામિનારાયણ મંત્રને જાપ કર્યો
 (૩) મહારાજને પત્ર લખ્યો
૧.
૨. ડોશીમા પૌત્રને શું કરવાનું કહેતા હતા ?
 (૧) મહારાજ અને તેમના લીલાચરિત્રો સંભારવાનું.
 (૨) 'માયા' બોલ (૩) સ્વામિનારાયણ બોલવાનું
૨.
૩. "વત્સ, તું તો બ્રહ્મજ્ઞાની લાગે છે." કોણ કોને કહે છે ?
 (૧) મહારાજ નાના છોકરાને (૨) ગૌતમશ્રદ્ધિ સત્યકામને
 (૩) મહારાજ સત્યકામને
૩.
૪. વેદ, ઉપનિષદ્, ગીતા અને શાસ્ત્રો પ્રમાણે કેવું જીવન જીવવું જોઈએ ?
 (૧) ગુરુની આજ્ઞા પ્રમાણે જીવન જીવવું (૨) શાસ્ત્રો ભણીને
 (૩) ભગવાનના જીવન પ્રમાણે
૪.
૫. અરે એ જીવનમુક્તા ! પાખંડ કેમ ચલાવો છો ? કોણ કોને કહે છે ?
 (૧) રાજા ગજેન્દ્રપાન ગોવિંદભાઈને (૨) ગોસાઈજી મગનીરામને
 (૩) મગનીરામ મહારાજને
૫.
૬. મગનરામનું દીક્ષા પછીનું નામ શું હતું ?
 (૧) અદ્વૈતાનંદ સ્વામી (૨) અદ્ભુતાનંદ સ્વામી (૩) વ્યાપકાનંદ સ્વામી
૬.
૭. ભગતજી મહારાજે કોની સાથે ઘણા વર્ષો વિતાવ્યા ?
 (૧) વિજ્ઞાનાનંદ સ્વામી (૨) ગોપાળાનંદ સ્વામી (૩) નિષ્કુળાનંદ સ્વામી
૭.
૮. વચનામૃતમાં બ્રહ્મરૂપ થવા માટે શો ઉપાય બતાવ્યો છે ?
 (૧) હિમાલય પર્વતની યાત્રા કરવી. (૨) બધી સંપત્તિનું દાન કરવું.
 (૩) સત્પુરુષને શોધવા.
૮.
૯. ગિરધરભાઈએ હરિકૃષ્ણ મહારાજ સામે કેટલીવાર એક પગે ઊભા રહી તપ કર્યા પછી
 ભગતજી મહારાજને ગુરુ કર્યા ?
 (૧) ૪ (૨) ૩ (૩) ૨
૯.
૧૦. હૃદય શુદ્ધ કેવી રીતે થાય ?
 (૧) અક્ષરપુરુષોત્તમમાં માનવાથી (૨) અગણિત સેવા કરવાથી
 (૩) આજ્ઞા અને ઉપાસનાની દૃઢતાથી
૧૦.

૧૧. કયા ગામની ગલીઓમાં શાસ્ત્રીજી મહારાજે જોળી માગી ?
 (૧) લોયા (૨) જમરાળા (૩) જામનગર ૧૧. ૨
૧૨. હરિદાસ કેટલા મહીનાની યાત્રા પર ગયા હતા ?
 (૧) ૩ મહિના (૨) ૫ મહિના (૩) ૪ મહિના ૧૨. ૩
૧૩. અત્યારે સંસ્થામાં કેટલા સંતો છે ?
 (૧) ૮૦૦ થી વધુ સંતો (૨) ૯૦૦ થી વધુ સંતો (૩) ૧૦૦૦ થી વધુ સંતો ૧૩. ૩
૧૪. સંતો કોની સાથે સંપર્ક રાખતા નથી?
 (૧) અજાણ્યાઓ (૨) સ્ત્રીઓ (૩) મનોરંજન કરાવનાર ૧૪. ૨
૧૫. સ્વામીશ્રીને તપાસીને ડૉક્ટરે શું નિદાન કર્યું?
 (૧) બંને આંખમાં મોતિયો હતો (૨) બંને આંખમાં ચેપ હતો ૧૦. ૧
 (૩) ઝાંખું દેખાતું હતું.
૧૬. કાર્લોસ વેગા કેવા માણસ હતા ?
 (૧) ગરીબ (૨) પૈસાદાર (ઘનિક) (૩) સુખી ૧૬. ૨
૧૭. બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાને કોણે માન્યતા આપી છે ?
 (૧) લાયન્સ કલબે (૨) રોટરી ઈન્ટરનેશનલે (૩) યુનોએ ૧૭. ૩
૧૮. શાસ્ત્રીજી મહારાજે બી.એ.પી.એસ. સંસ્થાની સ્થાપના કયા વર્ષમાં કરી ?
 (૧) ૧૯૧૦ (૨) ૧૯૦૩ (૩) ૧૯૦૭ ૧૮. ૩
૧૯. સુરતના હરિભક્ત દાનમાં આપવાની રકમ શેમાં ભેગી કરતા ?
 (૧) બેંક ખાતામાં (૨) દાનકુંભમાં (૩) પેકેટમાં ૧૯. ૨
૨૦. બીજાને વ્યસન છોડાવવા આપણે શું કરી શકીએ ?
 (૧) વ્યસનમુક્ત શુદ્ધ જીવન જીવવા પ્રેરણા આપવી. (૨) તેઓને મંદિરે લાવવા ૨૦. ૧
 (૩) ઉપરના બંને
૨૧. વ્યાસજીએ હિન્દુધર્મ પ્રમાણે જીવનનો ધ્યેય શું કહ્યો?
 (૧) કર્મ, પુનર્જન્મ, અવતારવાદ તથા મૂર્તિપૂજામાં માનવું ૨૧. ૩
 (૨) શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરવો (૩) ભગવાનને પામવા
૨૨. સત્યકામ જાબાલીના ગુરુનું નામ શું હતું ?
 (૧) ગૌતમ (૨) વ્યાસજી (૩) બેમાંથી કોઈ નહીં ૨૨. ૩
૨૩. સ્વામીશ્રીએ શંભુને ફરી ક્યાં જોયો ?
 (૧) વરતાલમાં (૨) જૂનાગઢમાં (૩) રાબોડમાં ૨૩. ૩
૨૪. હરિભક્તોએ વિદાય લેતા સમયે મહારાજને શું કહ્યું ?
 (૧) અમને આશીર્વાદ આપો (૨) અમારા ઉપર દયા રાખજો ૨૪. ૨
 (૩) અમારે ગામ પધારજો
૨૫. મહારાજે હરિભક્તોને “ભગવાન ક્યાં રહે છે ?” પૂછ્યું તો તેમણે શું કહ્યું ?
 (૧) હૃદયમાં (૨) માથામાં (૩) શરીરમાં ૨૫. ૧

૨૬. ઉકાખાચરને સભામાં મોડા આવેલા જોઈને મહારાજે શું કર્યું ?
 (૧) એમની અવગણના કરી જાણે તેમને જોયા જનથી.
 (૨) ઉકાખાચરને સમાધિમાં મોકલ્યા
(૩) ઉકાખાચરને ભેટી પડ્યા અને છાતીમાં ચરણાવિંદ આપ્યા ૨૬. ૩
૨૭. હાદાખુમાણે વીરા શેલડિયાનું ઘર કેમ બાળ્યું ?
 (૧) કેમ કે તેમને વીરા શેલડિયો નહોતો ગમતો.
 (૨) કેમ કે વીરા શેલડિયો હાદા ખુમાણને માન નહોતો આપતો.
(૩) કેમ કે વીરો શેલડિયો સ્વામિનારાયણનો સત્સંગી હતા. ૨૭. ૩
૨૮. દેવજી પટેલ અને તેના પત્ની ક્યાં રહેતા હતા ?
 (૧) વડતાલમાં (૨) નેનપુરમાં (૩) મીતિયાળા ૨૮. ૨
૨૯. વીરા શેલડિયો મહારાજના દર્શન માટે ક્યાં ગામથી આવ્યા ?
 (૧) જેતપુર (૨) સારંગપુર (૩) મીતિયાળા ૨૯. ૩
૩૦. દીકરો ધામમાં ગયો ત્યારે દેવજી પટેલે શું વિચાર્યું ?
(૧) જેવી મહારાજની ઈચ્છા (૨) મને અશક્તિ લાગે છે હું બેભાન થઈ જઈશ.
 (૩) મને મહારાજની ઈચ્છાથી દુખ આવ્યું. ૩૦. ૧
૩૧. ધ્રુવજી જંગલમાં કયા મંત્રનો જાપ કરતા હતા ?
 (૧) ઐં નમઃ શિવાયઃ (૨) ઐં સ્વામિનારાયણ ૩૧. ૩
- (૩) ઐં નમો ભગવતે વાસુદેવાય**
૩૨. મહારાજે જમવામાં શું માગ્યું ?
 (૧) ગાંઠિયા (૨) ખમણ (૩) બેમાંથી એકેય નહીં ૩૨. ૩
૩૩. ડુંગરભક્તે કઈ ઉંમરે લગ્નમાં પણ એકાદશીનો ઉપવાસ રાખ્યો ?
 (૧) દસ વર્ષ (૨) આઠ વર્ષ (૩) છ વર્ષ ૩૩. ૩
૩૪. પ્રાણવલ્લભના સમયમાં નાસિકમાં કયો રોગચાળો ફેલાયેલો ?
 (૧) કેન્સર (૨) ડાયાબીટીસ (૩) કોલેરા ૩૪. ૩
૩૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના મન પ્રમાણે આવરદાનો કેટલો ભાગ સત્સંગ માટે વાપરવો ?
 (૧) આઠઆના (૨) ચારઆના (૩) છઆના ૩૫. ૨
૩૬. “આ કાર્યકરો ઘોળે કપડે સાધુ છે.” એવું કોણે કહ્યું ?
(૧) પ્રમુખસ્વામી મહારાજે (૨) શ્રીજીમહારાજે (૩) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ૩૬. ૧
૩૭. સ્વાર્થ વગર આપણે મિત્ર માટે શું કરવું ?
 (૧) રમવું (૨) મદદ કરવી (૩) અભ્યાસ કરવો ૩૭. ૨
૩૮. પ્રમુખસ્વામી મહારાજ કઈ ઉંમરે યોગીજી મહારાજ પછી ગુરુપદે આવ્યા ?
 (૧) ૪૮ વર્ષ (૨) ૫૧ વર્ષ (૩) ૫૫ વર્ષ ૩૮. ૨
૩૯. દેશવિદેશમાં થઈને બી.એ.પી.એસ.ના કેટલા હરિભક્તો છે ?
(૧) ૧૦ લાખ થી વધુ (૨) ૨ લાખ (૩) ૩ લાખ ૩૯. ૧

૪૦. જીવનની સફળતા માટે કયા ચાર ધ્યેય કે પુરુષાર્થ સિદ્ધ કરવા જોઈએ?
(૧) ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, મોક્ષ (૨) ધર્મ, અર્થ, જ્ઞાન, મોક્ષ
(૩) ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ ૪૦.
૪૧. હ્યુ-એન-ત્સંગભારતમાં શું ભણવા આવ્યા ?
(૧) ભારતીય સંસ્કૃતિ (૨) ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન **(૩) બંને** ૪૧.
૪૨. ભગતજી મહારાજના માતાનું નામ શું હતું ?
(૧) ભલુબા **(૨) માલુબા** (૩) વાલુબા ૪૨.
૪૩. શ્રીજી મહારાજે સ્વામિનારાયણનો મંત્ર ક્યાં આપ્યો ?
(૧) વીસનગરમાં (૨) ભોંચરામાં **(૩) ફણેલીમાં** ૪૩.
૪૪. ભગતજી મહારાજના ધામગમનના સમાચાર શાસ્ત્રીજી મહારાજને ક્યાં મળ્યા ?
(૧) રાજકોટમાં (૨) મુંબઈમાં (૩) જુનાગઢમાં ૪૪.
૪૫. આપણે કોના માટે જીવન જીવી શાસ્ત્રીજી મહારાજનું શ્રદ્ધા અદા કરવું જોઈએ?
(૧) કુટુંબ (૨) દેશ **(૩) બી.એ.પી.એસ.** ૪૫.
૪૬. યોગજી મહારાજે ટ્રેનના કેટલા ડબ્બાની પ્રદક્ષિણા કરી ?
(૧) ૧૫ (૨) ૧૬ **(૩) ૧૮** ૪૬.
૪૭. બહેનોએ કપાળમાં શેનો ચાંદલો કરવો જોઈએ ?
(૧) હળદળનો (૨) ચંદનનો **(૩) કંકુનો** ૪૭.
૪૮. ખીમા ભરવાડના દીકરાએ કેટલી ગાયો મંદિરમાં આપવા નક્કી કર્યું ?
(૧) ૨ (૨) ૧ (૩) ૩ ૪૮.
૪૯. સ્વામીશ્રીના મન પ્રમાણે ઘોળે કપડે પણ સાધુ કોણ છે ?
(૧) હરિભક્તો (૨) બાળકો **(૩) કાર્યકરો** ૪૯.
૫૦. જીવનની આવરદાનો કેટલામો ભાગ સત્સંગ માટે વાપરવો ?
(૧) ચોથો (૨) ત્રીજો (૩) પાંચમો ૫૦.

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો.

[૨૦]

૧. મહારાજે સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર વરતાલમાં આપ્યો. ૧.
૨. શ્રીજી મહારાજ ગઢડા પ્રથમ - પદ્મના વચનામૃતમાં કહે છે, “ગમે તેવો પાપી હોય ને અંત સમયે જો તેને સ્વામિનારાયણ એવા નામનું ઉચ્ચારણ થાય તો તે સર્વ પાપ થકી છૂટી બ્રહ્મમહોલને વિષે નિવાસ કરે.” ૨.
૩. વેદ, ઉપનિષદ્, ગીતા વગેરે શાસ્ત્રોમાં વર્ણવ્યા તે ગુણાતીત ગુરુ તે આપણે વ્યાસજીને માનીએ છીએ. ૩.
૪. હ્યુ-એન-ત્સંગે હિન્દુ શાસ્ત્રો નાવનો ભાર હળવો કરવા નદીમાં નાંખી દીધા. ૪.
૫. બ્રહ્મરૂપ થઈએ તો જ પરબ્રહ્મ (મહારાજ)ની ભક્તિનો અધિકાર મળે. ૫.
૬. ભગતજી મહારાજના માતાનું નામ પૂરીબા હતું. ૬.

૭. ગિરધરભાઈ હરિકૃષ્ણ મહારાજની મૂર્તિ સામે એક પગે ઊભા રહી રોજ માળા કરતા. ૭.
૮. મુમુક્ષુઓએ તો કાગનિદ્રા અને હરણફડકો રાખવા. ૮.
૯. ૧૯૪૦માં શાસ્ત્રીજી મહારાજે નારાયણ સ્વરૂપદાસને સંસ્થાના પ્રમુખ અમદાવાદમાં બનાવ્યા. ૯.
૧૦. ૧૯૮૫માં લંડનમાં QPR સ્ટેડિયમ લંડનમાં સ્વામીશ્રીની સુવર્ણતુલા થઈ હતી. ૧૦.
૧૧. પૂર્વ દિશા નવજીવન અને પ્રગતિની પ્રેરણા આપે છે. ૧૧.
૧૨. સ્વામીશ્રીના મન પ્રમાણે ભગવાન અને સંતને જાણવા, સમજવા અને રાજી કરવા એ જ બુદ્ધિ. ૧૨.
૧૩. તમામ સત્સંગી મહારાજ અને સ્વામીશ્રી ઈચ્છા પ્રમાણે એમને રાજી કરવા જ જીવનની દરેક ક્રિયા કરે છે. ૧૩.
૧૪. ઘરસભામાં ફક્ત ધૂન પ્રાર્થના અને કીર્તન જ કરવા. ૧૪.
૧૫. પ્રાણવલ્લભ અમદાવાદના હતા. ૧૫.
૧૬. ઈન્દ્રિયો અને મન ઉપરના સંયમ વગરનું જીવન પશુસમાન છે. ૧૬.
૧૭. કડવા પટેલને પેટમાં ચૂંક આવતી હતી. ૧૭.
૧૮. કડવા પટેલ કહેતા, “આ દુઃખોમાંથી બચાવો.” ૧૮.
૧૯. ઉકાખાયરે કૂતરાનું મળ સાફ કર્યું કરી, ગંગામાં સ્નાન કરી સભામાં વહેલા પહોંચ્યા. ૧૯.
૨૦. ભગુજીના આગ્રહથી જ મહારાજે જમવાનું મંગાવ્યું. ૨૦.

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૨૦]

૧. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનો જન્મ ક્યારે થયો ?
- જ. માગસર સુદ-૮, સંવત - ૧૯૭૮ (૭ ડિસેમ્બર ૧૯૨૧)
૨. મોક્ષનું દ્વાર કોણ છે ?
- જ. પ્રગટ સત્પુરુષ અથવા મહંતસ્વામી મહારાજ.
૩. હાથે તિલક કરવાનું શું પ્રયોજન છે ?
- જ. સારા કાર્યો કરવાની શક્તિ આપે તે પ્રાર્થના માટે.
૪. હરિભક્તોએ પાળવાના પાંચ વર્તમાનમાંથી કોઈપણ ૪ જણાવો.
- જ. (૧) દારૂ નહીં (૨) માંસાહાર નહીં (૩) ચોરી ન કરવી (૪) વ્યભિચાર ન કરવો (૫) વટલવુ - વટલાવું નહીં. - અયોગ્ય આહાર વિહાર ન કરવો.
૫. વચનામૃત ઉપરનું શ્રેષ્ઠ ભાષ્ય કયું છે ?
- જ. સ્વામીની વાતો.

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

[૧૦]

૧. રોજ રાત્રે સૂતાં પહેલાં કરવાની પ્રાર્થના
૪. હે મહારાજ, હે સ્વામી ! હે પ્રમુખસ્વામી મહારાજ! આખા દિવસમાં જાણે અજાણે મારાથી ભૂલ થઈ હોય તે માફ કરજો. ફરી ભૂલ ન થાય તેવી પ્રેરણા આપજો અને સવારે મને વહેલો ઉઠાડજો. આવતી કાલે આપને વિશેષ રાજી કરી શકું તેવી શક્તિ આપજો.

૨. ઉત્તિષ્ઠોતિષ્ઠ..... કુરુ ॥
૪. ઉત્તિષ્ઠોતિષ્ઠ હે નાથ ! સ્વામિનારાયણ પ્રભો ! ।
ધર્મસૂનો દયાસિન્ધો સ્વેષાં શ્રેયઃ પરં કુરુ ॥

૩. શ્રીહરિં નીલકંઠં ભજે ॥
૪. શ્રીહરિં સાક્ષરં સર્વદેવેશ્વરં,
ભક્તિધર્માત્મજં દિવ્યરૂપં પરમ્ ।
શાન્તિદં મુક્તિદં કામદં કારણં,
સ્વામિનારાયણં નીલકંઠં ભજે ॥

૪. પૂજા મુકાય..... કંઠી છે ડોકમાં...
૪. પૂજા મુકાય નહિ, નિયમ છોડાય નહિ;
સત્સંગ લજવાય નહિ હો, કંઠી છે ડોકમાં... સ્વા... ૩

૫. માગશર વદ - ૪ ભરાર્ધને બેઠી હતી.
૪. માગશર વદ - ૪ સંવત ૧૮૭૬ના દિવસ શ્રીજીમહારાજ શ્રી ગઢડા મધ્યે દાદાખાચરના દરબારમાં વિરાજમાન હતા અને સર્વ શ્વેત વસ્ત્ર ધારણ કર્યા હતાં અને પોતાના મુખારવિંદની આગળ સાધુ તથા દેશદેશના હરિભક્તની સભા ભરાર્ધને બેઠી હતી.

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં)

[૧૦]

૧. વજ્રબાણે શું જોયું સમજાવો ? (પાઠ નં. ૨૦)
૨. ઉકાખાચરની સેવાની છલાવટ કરો. (પાઠ નં. ૩૧)
૩. કળીચુગનો જાદુ (પાઠ નં. ૧૫)